

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Strus (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bronisław Czech

SSN Henryk Pietrzkowski

w sprawie z powództwa B. P. i I. P. wspólników spółki cywilnej Z.P.H.U T.(...) w G.
przeciwko Bankowi P.(...) S.A. w K. I Oddział w G.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 maja 2005 r.,
zażalenia powodów na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 5 października 2004 r.,
sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Pełnomocnik powodów w dniu 17 marca 2004 r został zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej w sprawie sygn. I ACa (...). W dniu 29 marca tegoż roku złożył wniosek o odroczenie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na dzień 6 kwietnia 2004 r. lub „zdjęcie sprawy z wokandy”, uzasadniając wyjazdem służbowym za granicę w dniach od 4 do 14 kwietnia 2004 r. Przewodniczący nie zmienił wyznaczonego terminu a skład orzekający nie uwzględnił na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2004 wniosku o jej odroczenie i orzekł merytorycznie oddalając apelację strony powodowej.

W dniu 14 kwietnia 2004 pełnomocnik nadał w polskim urzędzie pocztowym przesyłkę zawierającą pismo z wnioskami o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego, sygn. akt I ACa (...). Do pisma tego dołączył kopię biletu lotniczego

W. – R. – W. na przelot tam w dniu 6 kwietnia 2004 r i powrót w dniu 14 kwietnia 2004 r. W przeddzień terminu rozprawy wyznaczonego na dzień 5 października 2004 r. w celu rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu, pełnomocnik powodów złożył wniosek o jej odroczenie podając jako przyczyny swój pobyt za granicą do dnia 12 października oraz chorobę adwokata upoważnionego substytucyjnie do reprezentowania powodów, dokumentując ją niepoświadczonym odpisem zaświadczenia lekarskiego sporządzonego na druku ZUS ZLA, stwierdzającego niezdolność adw. Pawła Rosińskiego do pracy w dniach od 2 do 15 października 2004 r.. Sąd oddalił ten wniosek i odrzucił wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku oraz oddalił wniosek o przywrócenie terminu do jego złożenia. Sąd stwierdził, że kopia biletu lotniczego nie jest dowodem (brak poświadczenia), poza tym nie ma żadnych okoliczności usprawiedliwiających zaniechanie złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia wyroku w terminie, wymagającego uprzednio sprawdzenia czy w dniu 6 kwietnia odbyła się rozprawa i został wydany wyrok.

W zażaleniu skarżący podnosi, że decyzja sądu z dnia 6 kwietnia 2004 r. była trudna do przewidzenia i pełnomocnik (będąc za granicą) nie miał realnych możliwości działania, poza tym podnosi, że po raz pierwszy spotkał się z sytuacją niehonorowania zaświadczenia lekarskiego dotyczącego osoby zaufania publicznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Orzeczeniem kończącym postępowanie podlegającym zaskarżeniu do Sądu Najwyższego zgodnie z art. 393¹⁸ § 2 k.p.c. jest postanowienie odrzucające wniosek o doręczenie (odpisu) wyroku z uzasadnieniem. Z art. 387 § 3 k.p.c. wynika, że uwzględnienie wniosku w tym przedmiocie zostało uwarunkowane zachowaniem terminu tygodniowego, upływającego 13 kwietnia 2004 r., który został uchybiony.

W treści zażalenia znajdują się jednak zarzuty dotyczące drugiego postanowienia Sądu Apelacyjnego z tej samej daty 5 października 2004 r., w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu dokonania czynności określonej w art. 387 § 3 k.p.c. Interpretując je w ten sposób, że skarżący wnoszą w zażaleniu również o rozpoznanie niezaskarżalnego postanowienia mającego oczywisty wpływ na treść postanowienia o odrzuceniu wniosku (art. 380 k.p.c. stosowany odpowiednio na podstawie art. 393¹⁹ k.p.c.) należy dojść do wniosku, że obydwa postanowienia z 5 października były zgodne z prawem. Przywrócenie terminu podlegało regulacji zawartej w art. 168 § 1 k.p.c., a ściślej, zawartej w nim przesłanki braku winy strony, co obejmuje również pełnomocnika. Sformułowanie dotyczące winy należy tłumaczyć według

potocznego znaczenia, jako stanu umożliwiającemu wnioskodawcy zachowania się zgodnego z wymaganiami ustawy i niedokonania tego z przyczyn od siebie zależnych. Brak winy zachodziłby wówczas, gdyby przyczyną uchybienia terminu był przypadek lub działanie osób trzecich niepodlegających skarżącemu. Nie chodzi przy tym o zdarzenia, którym w żaden sposób nie można było zapobiec (siła wyższa, przemoc itp.), wystarczy bowiem, gdy usprawiedliwiający swoje uchybienie wykaże, iż przy zwykłym starannym działaniu takiego obrotu zdarzeń nie mógł przewidzieć lub im zapobiec.

Oczekując wyniku rozpoznania podczas rozprawy apelacyjnej wniosku o odroczenie rozprawy, skarżący nie mogli wykluczyć odmowy jego uwzględnienia, a postanowienie w tym przedmiocie nie podlega rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy, co przyznaje autor zażalenia.

Powodowie w postępowaniu przed sądem odwoławczym byli reprezentowani przez pełnomocnika, przy czym upoważnienie obejmowało również drugiego pełnomocnika adw. P. Rosińskiego (tzw. substytutą). Jeżeli nawet powodowie nie godzili się na zastępstwo przez innego adwokata podczas rozprawy odwoławczej, to okoliczność ta nie usprawiedliwiała zaniechania złożenia wniosku o przywrócenie terminu. Skarżący poza przedstawieniem sposobu prowadzenia kancelarii nie wskazał okoliczności uniemożliwiających współdziałaniu substytutą w zakresie sprawdzenia wyniku rozprawy oraz sporządzenia i złożenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem w okresie do 13 kwietnia włącznie. Choroba adw. P. Rosińskiego dotyczy późniejszego okresu, tj. daty rozpoznawania wniosku o przywrócenie terminu.

Reasumując, należy zgodzić się z oceną Sądu Apelacyjnego, że przesłanka przywrócenia uchybionego terminu, określona w art. 168 § 1 k.p.c., nie została wykazana, wobec tego zaskarżone postanowienie odrzucające wniosek o doręczenie na podstawie przepisów szczegółowo przytoczonych w uzasadnieniu (przedostatni akapit) było usprawiedliwione, a zażalenie podlega oddaleniu zgodnie z art. 397 § 2 w zw. z art. 385 k.p.c.